

Bruksela, dnia 9.3.2016 r.
COM(2016) 142 final

2016/0075 (COD)

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

zmieniające rozporządzenie (WE) nr 539/2001 wymieniające państwa trzecie, których obywatele muszą posiadać wizy podczas przekraczania granic zewnętrznych, oraz te, których obywatele są zwolnieni z tego wymogu

(Gruzja)

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

• Przyczyny i cele wniosku

Dialog na temat liberalizacji reżimu wizowego między UE a Gruzją został zainicjowany w czerwcu 2012 r. W lutym 2013 r. Komisja Europejska przedstawiła rządowi Gruzji plan działania na rzecz liberalizacji reżimu wizowego („plan działania”). Komisja zobowiązała się wprowadzić zwolnienie wizowe dla krótkoterminowych pobytów w Unii Europejskiej dla obywateli Gruzji będących posiadaczami paszportów biometrycznych, gdy tylko rząd Gruzji spełni wszystkie kryteria określone w planie działania.

Jeszcze przed rozpoczęciem dialogu na temat liberalizacji systemu wizowego UE i Gruzja zawarły umowę o ułatwieniach wizowych i umowę o readmisji, które weszły w życie w dniu 1 marca 2011 r. Pełne i skuteczne wdrożenie obydwu umów było podstawowym warunkiem rozpoczęcia i prowadzenia dialogu wizowego.

Plan działania obejmuje cztery bloki zagadnień: bezpieczeństwo dokumentów, w tym biometria (blok I), zintegrowane zarządzanie granicami, polityka migracyjna i azyłowa (blok II), porządek publiczny i bezpieczeństwo (blok III) oraz stosunki zewnętrzne i prawa podstawowe (blok IV). W planie działania przedstawiono szereg precyzyjnych kryteriów odniesienia w obrębie tych czterech bloków zagadnień, istotnych z technicznego punktu widzenia, w celu przyjęcia ram ustawodawczych, politycznych i instytucjonalnych (etap 1) oraz zapewnienia ich skutecznego i trwałego wdrożenia (etap 2).

Od czasu rozpoczęcia dialogu między UE a Gruzją na temat liberalizacji reżimu wizowego Komisja przedkładała Parlamentowi Europejskiemu i Radzie regularne sprawozdania na temat postępów Gruzji w realizacji kryteriów ustalonych dla poszczególnych bloków zagadnień na pierwszym i drugim etapie realizacji planu działania. Postępy były oceniane na miejscu z udziałem ekspertów z państw członkowskich UE oraz na podstawie szczegółowych informacji przekazywanych przez Gruzję.

W dniu 15 listopada 2013 r. Komisja przyjęła pierwsze sprawozdanie z postępów w realizacji przez Gruzję planu działania¹ i sformułowała szereg zaleceń dotyczących realizacji pierwszego etapu (ustawodawczo-planistycznego) tego planu.

W drugim sprawozdaniu Komisji z postępów² przyjętym w dniu 29 października 2014 r. stwierdzono, że Gruzja spełniła kryteria pierwszego etapu planu działania i jest gotowa do przejścia oceny kryteriów drugiego etapu. W konkluzjach z dnia 17 listopada 2014 r. Rada zgodziła się z oceną Komisji. Do sprawozdania dołączono ocenę potencjalnych skutków w zakresie migracji i bezpieczeństwa w odniesieniu do przyszłej liberalizacji reżimu wizowego dla obywateli Gruzji podróżujących do UE.

W dniu 8 maja 2015 r. Komisja przyjęła trzecie sprawozdanie³ z postępów realizacji przez Gruzję planu działania. W sprawozdaniu potwierdzono, że Gruzja zasadniczo osiągnęła wszystkie kryteria określone dla czterech bloków planu działania, i określono działania, których podjęcie spowodowałoby pełne osiągnięcie wszystkich kryteriów drugiego etapu planu działania.

¹ COM(2013) 808 final.

² COM(2014) 681 final.

³ COM(2015) 199 final.

W swym czwartym i ostatnim sprawozdaniu⁴ przyjętym w dniu 18 grudnia 2015 r. Komisja uznała, że Gruzja osiągnęła wszystkie niezbędne postępy i podjęła wszystkie reformy konieczne w celu zapewnienia skutecznej i trwałej realizacji pozostałych kryteriów. Na podstawie tej oceny i biorąc pod uwagę wyniki stałego monitorowania oraz sprawozdawczości od momentu nawiązania przez UE i Gruzję dialogu w sprawie liberalizacji systemu wizowego, Komisja potwierdziła, że Gruzja spełnia wszystkie kryteria ustalone w odniesieniu do czterech bloków zagadnień w ramach drugiego etapu realizacji planu działania. Komisja zapowiedziała, że na początku 2016 r. przedstawi wniosek ustawodawczy w sprawie zmiany rozporządzenia (WE) nr 539/2001, aby przenieść Gruzję do wykazu państw zwolnionych z obowiązku wizowego (załącznik II).

Komisja nie tylko przedstawiła sprawozdania z realizacji planu działania, ale też nadal monitorowała wdrażanie umów o ułatwieniach wizowych i readmisji, w szczególności w ramach wspólnych komitetów ustanowionych na mocy obu tych umów. Ostatnie posiedzenie obu komitetów odbyło się w Brukseli dnia 13 października 2015 r. W tym kontekście Komisja zauważyła, że ogólny poziom wykonania obu umów jest bardzo zadowalający.

- **Spójność z przepisami obowiązującymi w tej i w innych dziedzinach polityki Unii**

Rozporządzenie Rady (WE) nr 539/2001⁵ zawiera wykaz państw trzecich, których obywatele muszą posiadać wizę podczas przekraczania granic zewnętrznych państw członkowskich, oraz państw trzecich, których obywatele są zwolnieni z tego wymogu. Rozporządzenie (WE) nr 539/2001 jest stosowane przez wszystkie państwa członkowskie z wyjątkiem Irlandii i Zjednoczonego Królestwa, jak również przez Islandię, Liechtenstein, Norwegię i Szwajcarię. Rozporządzenie to jest częścią wspólnej unijnej polityki wizowej w zakresie pobytów krótkoterminowych do 90 dni w ciągu każdego 180-dniowego okresu.

Gruzja figuruje obecnie w wykazie w załączniku I do rozporządzenia (WE) nr 539/2001, tj. wśród państw, których obywatele muszą posiadać wizę uprawniającą do wjazdu na terytorium państw członkowskich.

Rozporządzenie (WE) nr 539/2001 zostało ostatnio zmienione rozporządzeniem (UE) nr 259/2014⁶, kiedy Mołdawia została przeniesiona do wykazu bezwizowego w wyniku udanej realizacji swojego planu działania na rzecz liberalizacji reżimu wizowego, oraz rozporządzeniem (UE) nr 509/2014⁷, gdy w wyniku okresowego przeglądu wykazów wizowych pięć krajów Karaibów⁸ i jedenaście krajów Pacyfiku⁹, jak również Kolumbia, Peru i Zjednoczone Emiraty Arabskie zostały zwolnione z obowiązku wizowego – z zastrzeżeniem zawarcia przez każde z tych państw umów o zniesieniu wiz z UE.

⁴ COM(2015) 684 final.

⁵ Rozporządzenie Rady (WE) nr 539/2001 z dnia 15 marca 2001 r. wymieniające państwa trzecie, których obywatele muszą posiadać wizy podczas przekraczania granic zewnętrznych, oraz te, których obywatele są zwolnieni z tego wymogu, Dz.U. L 81 z 21.3.2001, s. 1.

⁶ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 259/2014 z dnia 3 kwietnia 2014 r. zmieniające rozporządzenie Rady (WE) nr 539/2001 wymieniające państwa trzecie, których obywatele muszą posiadać wizy podczas przekraczania granic zewnętrznych, oraz te, których obywatele są zwolnieni z tego wymogu, Dz.U. L 105 z 8.4.2014, s. 9.

⁷ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 509/2014 z dnia 15 maja 2014 r. zmieniające rozporządzenie Rady (WE) nr 539/2001 wymieniające państwa trzecie, których obywatele muszą posiadać wizy podczas przekraczania granic zewnętrznych, oraz te, których obywatele są zwolnieni z tego wymogu, Dz.U. L 149 z 20.5.2014, s. 67.

⁸ Dominika, Grenada, Saint Lucia, Saint Vincent i Grenadyny, Trynidad i Tobago.

⁹ Kiribati, Wyspy Marshalla, Mikronezja, Nauru, Palau, Samoa, Wyspy Salomona, Timor Wschodni, Tonga, Tuvalu, Vanuatu.

Kryteria, na podstawie których wskazuje się poszczególne państwa trzecie, których obywatele podlegają obowiązkowi wizowemu lub są z niego zwolnieni, zostały określone w art. -1 rozporządzenia (WE) nr 539/2001 (artykuł wprowadzony rozporządzeniem (UE) nr 509/2014). Kryteria te odnoszą się do „nielegalnej imigracji, porządku oraz bezpieczeństwa publicznego, korzyści gospodarczych, w szczególności w zakresie turystyki i handlu zagranicznego, oraz do stosunków Unii z danymi państwami trzecimi, w tym w szczególności w zakresie poszanowania praw człowieka i podstawowych wolności, a także do skutków spójności regionalnej i wzajemności”¹⁰. Należy zwrócić szczególną uwagę na zabezpieczenia dokumentów podróży wydawanych przez te państwa trzecie.

Nie ma powodu, by uzależniać wdrożenie zniesienia wiz dla obywateli Gruzji od zawarcia umów w sprawie zniesienia wiz z UE, ponieważ Gruzja wprowadziła już w odniesieniu do obywateli UE zwolnienie z obowiązku wizowego w przypadku pobytów do 90 dni (w okresie 180 dni). Jeżeli decyzja ta zostanie cofnięta lub jeżeli wystąpią nadużycia systemu bezwizowego, brak wzajemności lub zawieszenie istniejących mechanizmów, środki zaradcze określono w rozporządzeniu (WE) nr 539/2001.

2. PODSTAWA PRAWNA, POMOCNICZOŚĆ I PROPORCJONALNOŚĆ

• Podstawa prawna

Ponieważ wniosek ma na celu zmianę wspólnej unijnej polityki wizowej, podstawą prawną wniosku jest art. 77 ust. 2 lit. a) Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE). Proponowane rozporządzenie będzie stanowiło rozwinięcie dorobku Schengen.

• Pomocniczość

Ponieważ rozporządzenie (WE) nr 539/2001 jest aktem prawnym UE, można je zmienić jedynie w drodze przyjęcia równoważnego aktu prawnego. Państwa członkowskie nie mogą działać pojedynczo.

• Proporcjonalność

Zob. wyżej – nie ma innych sposobów realizacji tego celu polityki.

• Wybór instrumentu

Zob. wyżej.

3. WYNIKI OCEN EX-POST, KONSULTACJI Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI I OCEN SKUTKÓW

• Oceny ex-post/kontrole sprawności obowiązującego prawodawstwa

n.d.

• Konsultacje z zainteresowanymi stronami

Prowadzono regularne dyskusje z państwami członkowskimi w Radzie (w ramach Grupy Roboczej ds. Europy Wschodniej i Azji Środkowej – COEST). Dla Parlamentu Europejskiego zorganizowano prezentacje procesu liberalizacji reżimu wizowego.

¹⁰ Rozporządzenie Rady (WE) nr 539/2001 z dnia 15 marca 2001 r. wymieniające państwa trzecie, których obywatele muszą posiadać wizy podczas przekraczania granic zewnętrznych oraz te, których obywatele są zwolnieni z tego wymogu.

- **Gromadzenie i wykorzystanie wiedzy eksperckiej**

Komisja zebrała kompleksowe dane na temat spełnienia kryteriów planu działania przez Gruzję. Końcowemu sprawozdaniu z postępów Gruzji, podobnie jak dwóm poprzednim sprawozdaniom, towarzyszył dokument roboczy służb Komisji¹¹, w którym szczegółowo opisano sytuację dotyczącą poszczególnych kryteriów.

- **Ocena skutków**

W załączniku do dokumentu roboczego służb Komisji Komisja przedstawiła zaktualizowaną analizę oraz oparte na statystykach informacje na temat potencjalnych skutków liberalizacji reżimu wizowego dla migracji i bezpieczeństwa w przypadku obywateli Gruzji podróżujących do UE, przygotowane na podstawie danych uzyskanych od odpowiednich agencji UE i zainteresowanych stron. Nie jest potrzebna dalsza ocena skutków.

- **Sprawność regulacyjna i uproszczenie**

n.d.

- **Prawa podstawowe**

Wniosek nie ma negatywnych skutków dla ochrony praw podstawowych.

4. WPLYW NA BUDŻET

n.d.

5. INNE ASPEKTY

- **Plany wdrożenia i monitorowanie, ocena i sprawozdania**

Zmienione rozporządzenie będzie bezpośrednio stosowane od chwili wejścia w życie i będzie bezzwłocznie wdrażane przez państwa członkowskie. Nie jest konieczny plan wdrażania.

Komisja będzie nadal aktywnie monitorować ciągłe wdrażanie przez Gruzję wszystkich kryteriów odniesienia określonych w czterech blokach planu działania za pośrednictwem struktur i dialogów istniejących w ramach stowarzyszenia, a w razie konieczności za pomocą doraźnych mechanizmów monitorowania.

- **Dokumenty wyjaśniające (w przypadku dyrektyw)**

n.d.

- **Szczegółowe objaśnienia poszczególnych przepisów wniosku**

Rozporządzenie (WE) nr 539/2001 zostanie zmienione, aby przenieść Gruzję z załącznika I (wykaz państw objętych obowiązkiem wizowym) do załącznika II (wykaz państw zwolnionych z obowiązku wizowego). Zostanie dodany przypis ze wzmianką, że zniesienie wiz dotyczy wyłącznie posiadaczy paszportów biometrycznych wydanych zgodnie z normami Organizacji Międzynarodowego Lotnictwa Cywilnego (ICAO).

¹¹ SWD(2015) 299 final.

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

zmieniające rozporządzenie (WE) nr 539/2001 wymieniające państwa trzecie, których obywatele muszą posiadać wize podczas przekraczania granic zewnętrznych, oraz te, których obywatele są zwolnieni z tego wymogu

(Gruzja)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 77 ust. 2 lit. a),

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Rozporządzenie Rady (WE) nr 539/2001¹² zawiera wykaz państw trzecich, których obywatele muszą posiadać wize podczas przekraczania granic zewnętrznych państw członkowskich, oraz państw trzecich, których obywatele są zwolnieni z tego wymogu. Treść wykazów państw trzecich w załącznikach I i II powinna pozostawać zgodna z kryteriami określonymi w tym rozporządzeniu. Niektóre państwa trzecie, w przypadku których nastąpiła zmiana sytuacji w odniesieniu do tych kryteriów, powinny w odpowiednich przypadkach zostać przeniesione z jednego załącznika do drugiego.
- (2) Komisja jest zdania, że Gruzja spełnia wszystkie kryteria określone w planie działania na rzecz liberalizacji reżimu wizowego przedstawionym rządowi Gruzji w lutym 2013 r., a co za tym idzie kryteria, aby jej obywatele zostali zwolnieni z obowiązku wizowego przy wjeździe na terytorium państw członkowskich UE.
- (3) Gruzja powinna zatem zostać przeniesiona z załącznika I do rozporządzenia (WE) nr 539/2001 do załącznika II tego rozporządzenia. Zniesienie wiz powinno dotyczyć wyłącznie posiadaczy paszportów biometrycznych wydanych zgodnie z normami Organizacji Międzynarodowego Lotnictwa Cywilnego (ICAO).
- (4) Niniejsze rozporządzenie stanowi rozwinięcie przepisów dorobku Schengen, które nie mają zastosowania do Zjednoczonego Królestwa zgodnie z decyzją Rady

¹² Rozporządzenie Rady (WE) nr 539/2001 z dnia 15 marca 2001 r. wymieniające państwa trzecie, których obywatele muszą posiadać wize podczas przekraczania granic zewnętrznych, oraz te, których obywatele są zwolnieni z tego wymogu, Dz.U. L 81 z 21.3.2001, s. 1.

- 2000/365/WE¹³. Zjednoczone Królestwo nie uczestniczy zatem w przyjęciu niniejszego rozporządzenia, nie jest nim związane ani nie podlega jego stosowaniu.
- (5) Niniejsze rozporządzenie stanowi rozwinięcie przepisów dorobku Schengen, które nie mają zastosowania do Irlandii zgodnie z decyzją Rady 2002/192/WE¹⁴. Irlandia nie uczestniczy zatem w przyjęciu niniejszego rozporządzenia, nie jest nim związana ani nie podlega jego stosowaniu.
- (6) W odniesieniu do Islandii i Norwegii niniejsze rozporządzenie stanowi rozwinięcie przepisów dorobku Schengen w rozumieniu Układu zawartego przez Radę Unii Europejskiej i Republikę Islandii oraz Królestwo Norwegii dotyczącego włączenia tych dwóch państw we wprowadzanie w życie, stosowanie i rozwój dorobku Schengen, wchodzących w zakres obszaru określonego w art. 1 pkt B decyzji Rady 1999/437/WE¹⁵.
- (7) W odniesieniu do Szwajcarii niniejsze rozporządzenie stanowi rozwinięcie przepisów dorobku Schengen w rozumieniu Umowy między Unią Europejską, Wspólnotą Europejską i Konfederacją Szwajcarską dotyczącej włączenia tego państwa we wprowadzanie w życie, stosowanie i rozwój dorobku Schengen, wchodzących w zakres obszaru, o którym mowa w art. 1 pkt B decyzji 1999/437/WE w związku z art. 3 decyzji Rady 2008/146/WE¹⁶.
- (8) W odniesieniu do Liechtensteinu niniejsze rozporządzenie stanowi rozwinięcie przepisów dorobku Schengen w rozumieniu Protokołu między Unią Europejską, Wspólnotą Europejską, Konfederacją Szwajcarską i Księstwem Liechtensteinu w sprawie przystąpienia Księstwa Liechtensteinu do Umowy między Unią Europejską, Wspólnotą Europejską i Konfederacją Szwajcarską dotyczącej włączenia Konfederacji Szwajcarskiej we wprowadzanie w życie, stosowanie i rozwój dorobku Schengen, wchodzących w zakres obszaru, o którym mowa w art. 1 pkt B decyzji Rady 1999/437/WE w związku z art. 3 decyzji Rady 2011/350/UE¹⁷.

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

W rozporządzeniu (WE) nr 539/2001 wprowadza się następujące zmiany:

¹³ Decyzja Rady 2000/365/WE z dnia 29 maja 2000 r. dotycząca wniosku Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej o zastosowanie wobec niego niektórych przepisów dorobku Schengen, Dz.U. L 131 z 1.6.2000, s. 43.

¹⁴ Decyzja Rady 2002/192/WE z dnia 28 lutego 2002 r. dotycząca wniosku Irlandii o zastosowanie wobec niej niektórych przepisów dorobku Schengen, Dz.U. L 64 z 7.3.2002, s. 20.

¹⁵ Decyzja Rady 1999/437/WE z dnia 17 maja 1999 r. w sprawie niektórych warunków stosowania Układu zawartego przez Radę Unii Europejskiej i Republikę Islandii oraz Królestwo Norwegii dotyczącego włączenia tych dwóch państw we wprowadzanie w życie, stosowanie i rozwój dorobku Schengen, Dz.U. L 176 z 10.7.1999, s. 31.

¹⁶ Decyzja Rady 2008/146/WE z dnia 28 stycznia 2008 r. w sprawie zawarcia w imieniu Wspólnoty Europejskiej Umowy między Unią Europejską, Wspólnotą Europejską i Konfederacją Szwajcarską dotyczącej włączenia tego państwa we wprowadzanie w życie, stosowanie i rozwój dorobku Schengen, Dz.U. L 53 z 27.2.2008, s. 1.

¹⁷ Decyzja Rady 2011/350/UE z dnia 7 marca 2011 r. w sprawie zawarcia w imieniu Unii Europejskiej Protokołu między Unią Europejską, Wspólnotą Europejską, Konfederacją Szwajcarską i Księstwem Liechtensteinu w sprawie przystąpienia Księstwa Liechtensteinu do Umowy między Unią Europejską, Wspólnotą Europejską i Konfederacją Szwajcarską dotyczącej włączenia Konfederacji Szwajcarskiej we wprowadzanie w życie, stosowanie i rozwój dorobku Schengen, odnoszącego się do zniesienia kontroli na granicach wewnętrznych i do przemieszczania się osób, Dz.U. L 160 z 18.6.2011, s. 19.

- a) w załączniku I część 1 („PAŃSTWA”) skreśla się odniesienie do Gruzji;
- b) w załączniku II część 1 („PAŃSTWA”) dodaje się następujące odniesienie:
„Gruzja*“

* Zniesienie wiz dotyczy wyłącznie posiadaczy paszportów biometrycznych wydanych zgodnie z normami Organizacji Międzynarodowego Lotnictwa Cywilnego (ICAO).”.

Artykuł 2

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane w państwach członkowskich zgodnie z Traktatami.

Sporządzono w Brukseli dnia [...] r.

*W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodniczący*

*W imieniu Rady
Przewodniczący*